

ปกิณกะ

กระทู้ข้อมูลรายงาน

สมชัย บวรกิตติ

บทความเรื่อง A National Registry to Determine the Distribution and Prevalence of Parkinson's Disease in Thailand: Implications of Urbanization and Pesticides as Risk Factors for Parkinson's Disease ลงพิมพ์อยู่ในวารสาร Neuroepidemiology 2011;37:222-230 เป็นรายงานผลงานที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยข้อมูลในรายงาน

เป็นการศึกษาโรคพาร์กินสันในประเทศไทย เพื่อทราบพื้นที่พบโรคและความชุกโรคจากนัยความเป็นเมือง และปัจจัยเสี่ยงจากสารเคมีที่ใช้ทางเกษตรกรรม (pesticides) เป็นข้อมูลจาก ๓ แหล่ง คือโรงพยาบาลรัฐ โรงพยาบาลเอกชน และจากการลงทะเบียนด้วยตัวผู้ป่วย ได้ผลว่า ณ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ (น่าจะบอกรวบรวมผู้ป่วยตั้งแต่เมื่อไร) มีผู้ป่วยโรคพาร์กินสันลงทะเบียน ๖,๐๔๔ คน คิดเป็นความชุกคร่าวๆ ๙๕.๓๔ แสนคน เป็นผู้ป่วยเมือง (กรุงเทพฯ นนทบุรี และสมุทรปราการ) ๑๒๖.๘๓ แสนคน ผู้ป่วยชนบท ๙๐.๘๒ แสนคน ค่าพี < ๐.๐๐๑ พบผู้ป่วยตั้งแต่ต่ำกว่า ๔๐ ปี (น่าจะบอกว่าอายุน้อยที่สุดเท่าไร จะได้ว่าพบโรคพาร์กินสันได้ตั้งแต่อายุเท่าไร) จนถึงอายุ ๘๐ ปีขึ้นไป จำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นตามกลุ่มอายุคือกลุ่มอายุต่ำกว่า ๔๐ ปีพบ ๖.๕๖ แสนคน อายุ ๘๐ ปีขึ้นไปพบ ๑,๐๗๓.๓๗ แสนคน และพบโรคชุกชุมในภาคกลางของประเทศไทย ชุกชุมที่สุดในจังหวัดชัยนาทและสิงห์บุรี ซึ่งเป็นจังหวัดที่รายงานที่ใช้สารกำจัดศัตรูพืชมากกว่า 230 USD ต่อไร่ต่อปี (อ้างอิงเอกสาร IPM DANIDA Project: Strengthening farmers' IPM in pesticide-intensive areas: did you take your poison today? Bangkok, Department of Agriculture, 2003.)

บทวิจารณ์ในรายงานอ้างว่าความชุกโรคที่พบในเขตเมืองสูงกว่าชนบท ๑.๔ เท่า (ค่าพี < ๐.๐๐๑) อ้างว่าคล้ายกับที่รายงานพบในมหานครลอนดอน อิตาลี เอสโทเนีย และได้เห็นในรายงานอ้างอิงถึงรายงานที่พบว่าผู้ที่อยู่ในชนบทมีความเสี่ยงโรคสูงกว่านั้นเกิดจากสัมผัสสารกำจัดสิ่งรบกวนในบ้านเรือนและในเกษตรกรรม และอ้างว่าในประเทศไทยมีการใช้สารเคมีในเกษตรกรรมสูงขึ้นถึงสองเท่า และอ้างรายงานข้อมูลของ Thapinta A, Hudak PF ในบทความ Pesticide use and residual occurrence in Thailand ลงพิมพ์ในวารสาร Environ Monitor Assessm เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๓ เล่มที่ ๖๐ หน้า ๑๐๓ - ๑๔๔ ว่าพบสารประกอบพอสเฟตอินทรีย์ตกค้างในดินในน้ำและในผลิตภัณฑ์เกษตร ผู้รายงานอ้างอิงเอกสารต่างประเทศ ๔ ชิ้นว่าเคยมีรายงานสารเคมีเกษตรกรรมสำคัญคือพอสเฟตอินทรีย์ ฆลอรีนอินทรีย์ โรทีโนน และพาราควอตมีศักยภาพเสี่ยงโรคพาร์กินสันด้วย

ในรายงานอ้างอิงถึงจังหวัดชัยนาทและสิงห์บุรีว่ามีความชุกโรคพาร์กินสันสอดคล้องกับการใช้สารเคมีในเกษตรกรรมปริมาณมาก และอ้างบทความ Levels of pesticides and polychlorinated biphenyls in selected homes in the Bangkok Metropolitan Region, Thailand ของ Pentamwa P, Oanh NT ในวารสาร Ann NY Acad Sci 2008;1140:91-112 ว่าตรวจพบสารฆลอรีนอินทรีย์ในอากาศภายในอาคารบ้านเรือนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งอาจเป็นเหตุที่ทำให้มีความชุกโรคพาร์กินสันสูงในเขตเมืองในประเทศไทย

ในตอนท้ายบทความ ผู้รายงานยอมรับว่าการศึกษาชิ้นนี้ยังอาจไม่ถูกต้องนัก เพราะการนับจำนวนผู้ป่วยอาจรวมผู้ป่วยพาร์กินสันชนิดอื่น ซึ่งคล้ายโรคพาร์กินสัน และกล่าวถึงปัจจัยเสี่ยงกำเนิดพยาธิทางพันธุกรรมของบุคคลในแต่ละท้องถิ่นที่ทำให้อัตราชุกของโรคแตกต่างกันไป

กรณี

๑. การได้ข้อมูลที่น่ามาศึกษาได้จากโรงพยาบาลทั้งโรงพยาบาลรัฐ โรงพยาบาลเอกชน ซึ่งเข้าใจได้จากทุกจังหวัดทั่วประเทศ มีการสำรวจแหล่งข้อมูลก่อนรับข้อมูลมาใช้ว่าทุกแห่งมีศักยภาพในการวินิจฉัยโรคพาร์กินสันได้ถูกต้องหรือไม่

๒. ไม่แน่ใจว่า self-registration หมายถึงอะไร ผู้ป่วยมาแจ้งโรคเองใช่ไหม

๓. การเป็นโรคพาร์กินสันของคนไทยในรายงานที่อาจมีปัจจัยเสี่ยงจากสัมผัสสารเคมีเกษตรกรรมที่ใช้ ระบุได้ไหมว่าเกิดจากสารเคมีตัวไหนกันแน่ เพราะในบทความพูดถึงแต่ว่ามีการใช้สารเคมีในเกษตรกรรมมากขึ้นมากไม่ได้บอกชื่อสารและแจ้งว่ามีรายงานพบสารประกอบฟอสเฟตอินทรีย์ที่ตกค้างในดินและในน้ำ และพบสารประกอบคลอรีนอินทรีย์ในอากาศภายในอาคารบ้านเรือน

๔. ผู้ป่วยโรคพาร์กินสันที่รายงานพบในคนสูงอายุเป็นส่วนใหญ่ และโรคนี้พบมากในหลายประเทศที่ไม่ใช้สารเคมีทางเกษตรกรรม จึงน่าจะคิดว่าโรคพาร์กินสันในคนไทยที่พบเพิ่มขึ้นเพราะปัจจุบันนี้คนไทยมีอายุยืนยาวขึ้น ไม่เกี่ยวกับการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืชคนหรือพืช

๕. ระยะนี้มีข่าวในประเทศอ้างว่าการใช้พาราควอตเป็นสารกำจัดวัชพืชหรือสารฆ่าหญ้าเป็นสาเหตุของโรคพาร์กินสัน คิดว่าไม่น่าใช่ เพราะโดยความเป็นจริงพาราควอตเป็นสารกำจัดวัชพืชที่เกษตรกรใช้ถูกต้องจะไม่สัมผัสสาร และสารที่ใช้เจือจางมากประมาณ ๒๐๐ เท่า หากไหลลงแหล่งน้ำก็จะยิ่งเจือจางมากขึ้นและคงสภาพอยู่ไม่นานก็สลายหมดไป เป็นที่ทราบกันดีว่าพาราควอตไม่ตกค้างในดินนาน เพราะจะสลายหมดไปเมื่อสัมผัสดิน